

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Географски факултет

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Реферат о урађеној докторској дисертацији кандидаткиње мср Саре Станић Јовановић

Одлуком Наставно-научног већа Географског факултета Универзитета у Београду, бр. 591 од 24.11.2017. године, именовани смо за чланове Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације кандидаткиње мср Саре Станић Јовановић, под насловом

„УЛОГА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА У ПЛАСМАНУ ГЕОПРОСТОРА СРБИЈЕ НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ“

После прегледа достављене Дисертације и других пратећих материјала, и разговора са Кандидаткињом, Комисија је сачинила следећи

РЕФЕРАТ

1. УВОД

1.1. Хронологија одобравања и израде дисертације

Мср Сара Станић Јовановић успешно је завршила мастер студије на смеру Туризмологија 2010-е г. на Универзитету у Београду - Географском факултету, одбравивши мастер рад под називом „Значај и организација излетничког туризма у туристичкој понуди Србије”. Захтев за одобрење израде докторске дисертације мср Сара Станић Јовановић подноси Универзитету у Београду - Географском факултету у новембру 2013. године. На седници Наставно-научног већа Универзитета у Београду - Географског факултета, одржаној 28. новембра 2013-е године, формирана је Комисија за оцену испуњености услова и оправданости теме за израду докторске дисертације кандидаткиње мср Саре Станић Јовановић, под насловом „УЛОГА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА У ПЛАСМАНУ ГЕОПРОСТОРА СРБИЈЕ НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ“. Извештај Комисије о испуњености услова и оправданости теме за израду односне докторске дисертације кандидаткиње мср Саре Станић Јовановић усвојен је на седници Научно-наставног већа Универзитета у Београду - Географског факултета,

одржаној 26. децембра 2013-е године. Веће научних области грађевинско-урбанистичких наука Универзитета у Београду дало је сагласност за израду дисертације „УЛОГА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА У ПЛАСМАНУ ГЕОПРОСТОРА СРБИЈЕ НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ“ кандидаткиње мср Саре Станић Јовановић, на седници одржаној 04. марта 2014-е године.

1.2. Научна област дисертације

Дисертација припада научној области Туризмологија, за коју је матичан Географски факултет Универзитета у Београду. Ментор ове дисертације је др Добрица Јовичић, редовни професор Универзитета у Београду - Географског факултета, чије компетенције за менторство потврђују следећи објављени радови:

1.	Jovicic, D. (2016): Cultural tourism in the context of relations between mass and alternative tourism, <i>Current Issues in Tourism</i> , 19 (6): 605-612. doi: 10.1080/13683500.2014.932759. Impact factor: 1.733 у 2015. г.	M21
2.	Jovicic, D. (2016): Key issues in the conceptualization of tourism destinations, <i>Tourism Geographies</i> (online). doi: 10.1080/14616688.2016.1183144. Impact factor: 1.235 у 2015. г.	M23
3.	Jovicic, D. (2014). 'Key issues in the implementation of sustainable tourism'. <i>Current Issues in Tourism</i> , 17 (4): 297-302. doi:10.1080/13683500.2013.797386. Impact factor: 0.958 у 2014. г.	M23
4.	Jovičić, D. (2012): The Influence of Environment and Energy Macro Surroundings on the Development of Tourism in the 21 st Century, <i>Collegium Antropologicum</i> , Vol 36, No. 2, UDC 572, ISSN: 0350-6134, pp. 697-704. . Impact factor: 0.414 у 2012. г.	M23
5.	Jovičić D. (2011). Socio-cultural impacts of contemporary tourism. <i>Collegium Antropologicum</i> 35 (2), pp. 509-605. ISSN:0350-6134. Impact factor: 0.614 у 2011. г.	M23
6.	Dragin, A., Jovicic, D., Boskovic, D. (2010). Economic Impact of Cruise Tourism along the Paneuropean Corridor VII. <i>Economic Research</i> Vol. 23, No. 4, pp. 127-141. ISSN:1331-677X . Impact factor: 0.118 у 2010. г.	M23
7.	Dragičević, V., Jovičić, D., Blešić, I., Stankov, U., Bosković, D. (2012): Business Tourism Destination Competitiveness: a case study of Vojvodina province (Serbia), <i>Ekonomika istrazivanja-Economic Research</i> , Vol. 25, No. 2, ISSN: 1331-677X, UDK 338, pp. 311-332. Impact factor: 0.273 у 2012. г.	M23

1.3. Биографски подаци о кандидаткињи

Мср Сара Станић Јовановић је рођена 01.11.1983. године у Београду, где је завршила основну и средњу туристичку школу.

Основне академске студије из области туризма завршила је 2009-е године на Природно-математичком факултету Универзитета у Новом Саду, при Департману за географију, туризам и хотелијерство, где је дипломирала са просечном оценом 8,90 и оценом 10 на дипломском испиту.

Мастер студије на Универзитету у Београду - Географском факултету, на смеру Туризмологија уписала је школске 2009/2010. године, које завршава просечном оценом 10,00. Мастер рад под насловом „Значај и организација излетничког туризма у туристичкој понуди Србије“ одбранила је 2010. године.

Докторске академске студије уписала је 2011. године на Универзитету у Београду - Географском факултету, на смеру Туризмологија.

Од марта 2013. године запослена је на радном месту: Менаџер у туризму, у оквиру маркетинг сектора Јавног предузећа за туризам ГО Сурчин.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Основни текст дисертације мср Саре Станић Јовановић, под називом „УЛОГА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА У ПЛАСМАНУ ГЕОПРОСТОРА СРБИЈЕ НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ“ написан је на 297 страна на српском језику, садржи 39 табела, 18 графикана и 4 карте. У изради рада коришћено је 162 библиографске јединице, а поред тога коришћено је 58 извора података са Интернета.

Структуру дисертације чине 13 повезаних поглавља:

1. УВОД (стр. 1-2)
2. ПРЕДМЕТ, ЦИЉЕВИ И МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА (стр. 3-10)
3. ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ АГЕНЦИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА У ТУРИЗМУ (стр. 11-26)
4. МЕСТО И УЛОГА АГЕНЦИЈА НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ (стр. 27-46)
5. ВРСТЕ ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА (стр. 47-54)
6. ПОСЛОВАЊЕ ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ (стр. 55-81)
7. ТУРИСТИЧКИ АРАНЖМАН КАО СПЕЦИФИЧАН ПРОИЗВОД (стр. 82-91)
8. САВРЕМЕНЕ ТЕНДЕНЦИЈЕ У ПОСЛОВАЊУ ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ (стр. 92-155)
9. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОСЛОВАЊА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ У СРБИЈИ (стр. 156-207)
10. УЛОГА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА У ПЛАСМАНУ АТРАКТИВНИХ САДРЖАЈА ГЕОПРОСТОРА СРБИЈЕ НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ (стр. 208-227)
11. ИСТРАЖИВАЊЕ КВАЛИТАТИВНИХ ОДЛИКА ПОСЛОВАЊА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ СРБИЈЕ (стр. 228-254)
12. ЗНАЧАЈ ГЕОПРОСТОРА СРБИЈЕ У СТВАРАЊУ САДРЖАЈА ТУРИСТИЧКЕ ПОНУДЕ ПОСРЕДСТВОМ ПОСЛОВАЊА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ (стр. 255-269)
13. ЗАКЉУЧАК (стр. 270-275)

Истовремено, поглавља карактеришу бројни поднаслови хијерархијски нижег ранга. Структура дисертације је јасна и прецизна у формалном и садржајном смислу.

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

Уводно поглавље обухвата анализу научних основа за тумачење интегралног приступа проблематици пословања туристичких агенција и њихове улоге у пласману атрактивних садржаја геопростора Србије на туристичком тржишту, кроз идентификацију очекиваних резултата истраживања.

У поглављу *Предмет, циљеви и методе истраживања* дат је фокус на дефинисање предмета истраживања, циљева и задатака, као и постављање научних хипотеза и анализу метода истраживања које су употребљене приликом израде дисертације. Методолошки концепт формиран је у складу са са постављеним циљевима, задацима и структуром рада, а подразумевао је употребу основних, општенаучних и посебних метода.

Теоријске основе агенцијског пословања у туризму је назив поглавља у коме се анализирају дефиниције и појам туристичких агенција, претече агенцијског пословања, као и настанак и развој туристичких агенција у свету и у нашој земљи, а у контексту хронологије историјског развоја. Тежило се разумевању и правилном тумачењу овог појма, како би се обезбедиле адекватне смернице за будући правилан развој туристичко-агенцијске делатности у Србији.

Поглавље *Место и улога агенција на туристичком тржишту* даје осврт на специфичности туристичког тржишта, стратегије наступа на туристичком тржишту, правни статус и испуњеност услова за пословање агенција, док је посебан осврт дат и на преглед функција и задатака агенција на туристичком тржишту.

У поглављу *Врсте туристичких агенција* анализирају се критеријуми поделе туристичких агенција које послују на туристичком тржишту. Дат је кратак осврт на критеријуме поделе према: карактеру пословања, предмету пословања, организационом облику, степену самосталности, власништву средстава пословања, ширини тржишта на коме послује и земљи порекла, са примерима из Србије.

У фокусу поглавља *Пословање туристичких агенција на туристичком тржишту* представљене су пословне операције туристичких агенција, потребни ресурси за пословање туристичких агенција, пословни партнери туристичких агенција на туристичком тржишту, уговорни односи између туристичких агенција и давалаца услуга, радни процес у туристичкој агенцији, као и организовање путовања као основ пословања туроператора.

Следеће поглавље *Туристички аранжман као специфичан производ* даје осврт на појам и дефиниције, као и на поделе и врсте туристичких аранжмана према карактеру пословања (делатности), начину извођења (карактеру путовања), броју корисника, старосном добу учесника, врсти превоза, начину формирања, ширини тржишта (програмском садржају), коришћењу асистенције, и друге поделе и држављанству учесника.

У поглављу *Савремене тенденције у пословању туристичких агенција на туристичком тржишту* анализира се развијеност пословања туристичких агенција у свету и објашњавају се промене у пословању туристичких агенција на туристичком тржишту, као и удруживање туристичких агенција, процеси интеграције и пословно повезивање туристичких агенција, и улога заштите потрошача у пословању туристичких агенција на туристичком тржишту.

Својом комплексношћу одликује се поглавље *Основне карактеристике пословања туристичких агенција на туристичком тржишту у Србији*, у коме се представља атракцијска основа за развој туризма у Србији и објашњавају облици туристичког промета у Србији. Такође, дат је хронолошки приказ пословања

туристичких агенција на туристичком тржишту Србије. У овом поглављу је представљен и географски размештај туристичких агенција у Србији које послују на туристичком тржишту.

Следеће поглавље *Улога туристичких агенција у пласману атрактивних садржаја геопростора Србије на туристичком тржишту* истиче се научно-истраживачким значајем, што укључује: анализу организационо-кадровских карактеристика испитаника (туристичких агенција); анализу пословања туристичких агенција (начин формирања цене аранжмана, квалитативне одлике агенцијских кадрова, структура специјализованих кадрова и опремљеност туристичких агенција); дескриптивну статистичку анализу детерминанти понуде аранжмана туристичких агенција за домаће дестинације у Србији, и постојање разлога због којих туристичке агенције не укључују у понуду аранжмана домаће дестинације у Србији; анализу варијансе АНОВА за детерминанте понуде аранжмана туристичких агенција за домаће дестинације у Србији и постојање разлога због којих туристичке агенције не укључују у понуду аранжмана домаће дестинације у Србији; као и резултате и дискусију.

Истраживање квалитативних одлика пословања туристичких агенција на туристичком тржишту Србије је назив поглавља које се такође истиче, како својом комплексношћу, тако и научно-истраживачким значајем. У поглављу је представљена анализа стања и опремљености туристичких агенција у Србији, људских ресурса у туристичким агенцијама у Србији, као и анализа формирања цене аранжмана туристичких агенција у Србији, анализа учешћа рецептивног пословања на туристичком тржишту Србије, сарадња јавног и приватног сектора на туристичком тржишту Србије, сарадња туристичких агенција са иностраним партнерима на промоцији и пласману домаћих дестинација у Србији.

Следи поглавље *Значај геопростора Србије у стварању садржаја туристичке понуде посредством пословања туристичких агенција на туристичком тржишту*, у коме је дат кратак осврт на SWOT анализу пословања туристичких агенција у Србији, прилагођавање пословања туристичких агенција у Србији потребама савременог туристичког тржишта и перспективе развоја пословања туристичких агенција у Србији. Поглавље је обухватило и предлоге за побољшање пословања, као и дефинисање смерница за будуће деловање и улогу туристичких агенција у пласману атрактивних садржаја геопростора Србије на туристичком тржишту.

У *Закључку* се наводи да је спроведено истраживање, уз примену утврђене научне методологије и коришћење домаће и иностране литературе, показало да се дошло до закључака који су потврдили основну хипотезу у дисертацији да постоји изразит узрочно-последични однос између улоге туристичких агенција и пласмана геопростора Србије на туристичком тржишту. Пословање туристичких агенција као привредних предузећа која прате захтеве туристичке тражње нудећи широк спектар туристичких производа и услуга доприноси убрзаном развоју геопростора Србије као туристичке дестинације на туристичком тржишту. Геопростор Србије и поред бројних природних ресурса и богатог културног наслеђа није валоризован и афирмисан на прави начин у туризму, при чему управо туристичке агенције својим пословањем могу допринети туристичком развоју земље, креирајући туристичку понуду и усмеравајући туристичку тражњу ка домаћим дестинацијама у земљи.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

Савременост ове дисертације проистиче из чињенице да туристичке агенције представљају значајан сектор туристичке привреде који је током протеклих деценија бележио високе стопе раста, и остваривао значајне економске ефекте. Снажан раст и диверзификација туристичке тражње довела је до потребе за настанком и развојем туристичких агенција, без чијег пословања се данас не може замислити реализација квалитетног туристичког производа на туристичком тржишту. Иако је динамичан развој информатичко-комуникационих технологија омогућио тзв. *online* букинг хотелских услуга без посредника, и директан контакт туристичке тражње са хотелима, авио-превозницима и другим субјектима туристичке привреде, туристичке агенције нису изгубиле своју улогу на савременом туристичком тржишту.

У складу са поменутим, предмет ове докторске дисертације представљају туристичке агенције, са посебним акцентом на њиховој улози у пласману атрактивних садржаја геопростора Србије на туристичком тржишту. Геопростор Србије са својим карактеристикама представља велики потенцијал за савремени развој туризма који још увек није адекватно валоризован и искоришћен. Самим тим је и степен развијености туризма у Србији испод очекиваног и реално могућег.

Као предмет истраживања у овој докторској дисертацији обухваћене су туристичке агенције и њихова улога у пласману атрактивних садржаја геопростора Србије на туристичком тржишту, како би се сагледале кључне квалитативне и квантитативне карактеристике њиховог пословања. Спровођење овакве комплексне анализе омогућила је примена адекватне методологије, утемељене на комбиновању различитих методолошких техника које је кандидаткиња прилагодила специфичностима наших туристичких агенција, и карактеристикама досадашњег развоја туризма у Србији. На тај начин је створена валидна и довољно широка основа за комплексно и холистичко сагледавање актуелног стања улоге агенција у пласману туристичке понуде у Србије на домаћем и иностраном тржишту, и дефинисање предлога будућег развоја туристичких агенција наше земље, које би у већој мери допринеле тржишној валоризацији атрактивних садржаја геопростора Србије, у односу на досадашњи период.

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

Обим и квалитет презентованих библиографских јединица су у складу са научним приступом и постављеним циљевима и задацима истраживања. Раније је већ споменуто да су у раду коришћене 162 библиографске јединице и 58 интернет извора, што је у складу са трендовима у савременим научним истраживањима. При избору обима и квалитета коришћених извора литературе показан је висок степен научне и стручне зрелости, самосталности и актуелности. У раду је коришћена инострана и домаћа литература, с већим уделом литеаратуре са енглеског говорног подручја, у постављању теоријско-методолошке основе истраживања, и сагледавању глобалних одлика и трендова развоја агенцијског пословања. Домаћи извори литературе, послужили су као валидна основа за целовито истраживање досадашњих резултата и проблема развоја туристичких агенција наше земље, и оцену њихове улоге у пласману туристичке понуде Србије на домаћем и иностраном тржишту. Највећи део коришћених библиографских јединица је објављен у последњих десетак година што

обезбеђује њену несумњиву актуелност. Коришћена је литература практично свих водећих иностраних и домаћих аутора који се баве проблемима истраживања дисертације.

3.3. Опис и адекватност примењених научних метода

Примењене научне методе су омогућиле остварење постављеног задатка истраживања. Комплексност и интердисциплинарност истраживања захтевала је примену одговарајућег сета метода, поступака и истраживачких техника које припадају различитим научним дисциплинама. Срж методолошког поступка чине анализа, синтеза, метода генерализације, компаративна метода, метода дедукције, математичко-статистичка метода, факторска анализа, метода анкетирања и метода моделовања. Коришћене методе одговарају конкретно постављеном начину истраживања и хипотетичким оквирима дисертације. Применом наведених метода и критичким приступом истраживању осигурано је остварење постављених циљева и задатака. Посебно треба истаћи значај примене методе анкетирања, математичко-статистичке методе и методе факторске анализе, што је омогућило да се на комплексан и холистички начин сагледа актуелно стање развоја агенцијског пословања у Србије, и дефинише предлог модела њиховог активнијег укључивања у пласман атрактивних садржаја геопростора Србије на туристичком тржишту.

3.4. Применљивост остварених резултата

Резултати научних истраживања до којих се дошло израдом ове дисертације имају наглашен апликативни карактер, јер су путем њих креиране значајне смернице и упутства за рад туристичких агенција наше земље, у домену пласмана туристичке понуде Србије, засноване на специфичним атрактивним садржајима геопростора наше земље. Такође, резултати ових научних истраживања могу бити у функцији боље комуникације, координације и кооперације кључних интересних партнера инволвираних у развој туризма наше земље, где поред агенција, спадају: остали субјекти туристичке привреде, државни органи и органи локалне самоуправе, затим стручне и образовне институције, здравствено-лечилишне и културне установе, невладине организације и локално становништво туристичких дестинација. Важно је истаћи и то да је, на темељу истраживања спроведених у овој докторској дисертацији, дефинисан предлог модела унапређења улоге туристичких агенција у пласману атрактивних садржаја геопростора Србије на туристичком тржишту, чија примена може допринети нашој земљи да се успешније позиционира и оствари веће учешће на све захтевнијем туристичком тржишту, чији динамичан раст ће се наставити и у наредним деценијама 21. века.

3.5. Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

На основу прегледа дисертације мср Саре Станић Јовановић може се тврдити да се ради о оригиналном научно–истраживачком раду написаном по свим стандардима који су прописани и уобичајени за овакву врсту радова. С обзиром на то, и чињеницу да је кандидаткиња до сада објавила више научних радова који се баве изучавањем агенцијског пословања, туристичког привређивања, просторних, економских, ресурсних и других аспеката развоја туризма у Србији, као и да је досадашње научно усавршавање и рад кандидаткиње у складу са темом дисертације, сматрамо да је њеном успешном израдом потврђено да мср Сара Станић Јовановић поседује потребну

способност, знање и зрелост, и да се може самостално бавити научним радом у оквиру ове комплексне материје.

4. ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса

- Докторска дисертација пружа значајан теоријско-методолошки допринос туризмолошким истраживањима из области агенцијског пословања, и улози туристичких агенција у побољшању пласману атрактивних садржаја геопростора наше земље на домаћем и иностраном тржишту.
- Резултати научних истраживања представљају значајан допринос досадашњим истраживањима одрживости развоја туристичких агенција Србије, као кључних субјеката развоја туристичке привреде у нашој земљи.
- Резултати научних истраживања су омогућили да се адекватно и свеобухватно сагледа реално стање агенцијског пословања у Србији, да се идентификују проблеми и предложе начини за њихово решавање и трајно превазилажење у будућности.
- Резултати истраживања чине респектабилну и поуздану основу за дефинисање стратешких опредељења у области пословања туристичких агенција, дефинисање јасних развојних циљева, и ефикасне комуникације, координације и кооперације туристичких агенција са другим интересним партнерима укљученим у туристичко привређивање наше земље.
- У дисертацији је дефинисан предлог модела унапређења развоја, пословања и организовања туристичких агенције Србије, чија примена може допринети нашој земљи да се успешније позиционира и оствари веће учешће на све захтевнијем туристичком тржишту.

4.2. Критичка анализа резултата истраживања

Туристички потенцијали геопростора Србије, и креирање и пласман туристичке понуде од стране агенција на туристичком тржишту већ дужи период су изузетно значајне теме туризмолошких истраживања у нашој земљи. Али, у већини досадашњих истраживања у Србији посвећених поменутих проблемима, парцијално се приступало оцени обима и квалитета атрактивних садржаја геопростора Србије са једне, и сагледавању циљева и задатака агенцијског пословања прилагођеног захтевима тржишта, са друге стране. За разлику од тога, кандидаткиња је током израде докторске дисертације на интегралан начин приступила разматрању проблематике пословања туристичких агенција, стављајући га у контекст атрактивних садржаја геопростора наше земље, детаљно расветљавајући димензије које њихова активност има за пласман поменутих садржаја на туристичком тржишту. У том контексту, истраживања у вези са оценом улоге туристичких агенција у пласману атрактивних садржаја геопростора Србије, допринела су целовитом тумачењу и конкретизацији улоге и значаја домаћих туристичких агенција као привредних субјеката који се баве организацијом путовања на туристичком тржишту. С тим у вези, кандидаткиња правилно закључује у својој дисертацији да ће достизање вишег степена развијености пословања туристичких агенција иницирати побољшање пласмана атрактивних садржаја геопростора Србије на туристичком тржишту, у односу на ранији период.

4.3. Верификација научних доприноса

- **Радови који су резултат истраживања у оквиру докторске дисертације:**

Категорија М 23

- Pavlović, S., Štetić, S., Šimičević, D., **Stanić Jovanović, S.** (потврда о прихваћености рада за објављивање достављена је у прилогу). Knowledge of Students of Tourism – Case Study: Sacral Monuments in Serbia. *The Anthropologist*, (in press), ISSN 0972-0073 (IF in 2015 = 0,195)

Категорија М 53

- **Stanić Jovanović, S.** (2015). Edukativna uloga ekskurzionog turizma/Educational Role of Excursion Tourism, *Turističko poslovanje* br. 15/The Business of Tourism, No. 15., Visoka turistička škola strukovnih studija, Beograd, pp. 125-133. (UDK 338.48-32-051.5(497.11), ISSN 0354-3099, COBISS.SR-ID 28575500).
- **Stanić Jovanović, S.** (2015): Masovan naspram turizma malih formi - Studija slučaja perspektiva za razvoj turizma malih formi na području gradske opštine Surčin. *Turističko poslovanje* br. 16/The Business of Tourism No. 65., Visoka turistička škola strukovnih studija, Beograd, pp.65-74. (UDC 338.482:311, 338.483 (497.11 Сурчин)).

- **Остали радови објављени у периоду након пријаве дисертације:**

Монографска студија/поглавље у књизи М12 (М14)

- Štetić, S., Pavlović, S., **Stanić Jovanović, S.** (2016). The Role of Cultural Heritage in Developing of Mountain Tourism - Case Study Mountain Rudnik, Serbia. Perspectives in Southeastern Europe. Springer International Publishing, pp. 257-268. (ISBN: 978-3-319-27903-9).

Рад у научној часопису (М53)

- **Станић Јовановић, С.** (2016). Излетнички туристички производ општине као допринос развоју градског туризма Београда: Студија случаја градске општине Сурчин. *ХиТ менаџмент - Менаџмент у хотелијерству и туризму*. Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, 4 (1): 31-42 (ISSN: 2334-8267).

- Cvetković, M., **Stanić Jovanović, S.** (2016). The Application of Gis Tehnology in Tourism, Quaestus Multidisciplinary Research Journal, No. 8/April 2016. Faculty of Management in Tourism and Commerce Timisoara, Dimitrie Cantemir Cristian University, Timisoara, Romania, pp. 332-344. (ISSN-L 2285 – 424X).
- **Stanić Jovanović, S.**, Cvetković, M. (2016). Uloga ustanove kulture u kreiranju turističkog proizvoda na primeru Gradske opštine Surčin. HOTEL-link, 17 (27-28): 85-99. (ISSN: 1451-5113, UDK: 640.4).

Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)

- Štetić, S., **Stanić, S.**; Capital Increase of Nautical Village “Pearl” – Prospects for Foreign Investments and Opportunities for Tourism Promotion in Surčin Urban Municipality, International Thematic Proceedings - POSSIBILITIES AND PERSPECTIVES FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN THE REPUBLIC OF SERBIA, Thematic Proceedings from International Conference, Institute of International Politics and Economics, Belgrade, pp. 438-458, 2014 (ISBN 978-86-7067-204-8).
- **Stanić, S.**, Pavlović, S.: Thematic Forms of Tourism in the Offer of Travel Agencies in Belgrade. In M. Skakun (ed.), *-BITCO – Belgrade International Tourism Conference, Thematic Tourism in a Global Environment: Advantages, Challenges and Future Developments*, Belgrade: College of Tourism, pp. 531–542, 2014 (ISBN 978-86-82371-66-3), COBISS.SR-ID 206092812, 338.48(082).
- Pavlović, S., **Stanić-Jovanović, S.**: Tourism Studies at Higher Education Institutions in Serbia - Research Challenges Through Similarities and Differences. In M. Skakun (ed.), *- BITCO – Belgrade International Tourism Conference, Tourism Education in the 21st Century: Policies, Practices, Internationalization*, Belgrade: College of Tourism, pp. 217–234, 2016 (ISBN 978-86-82371-46-5), COBISS.SR-ID 222000908.

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу увида у докторску дисертацију под насловом „УЛОГА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА У ПЛАСМАНУ ГЕОПРОСТОРА СРБИЈЕ НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ“ кандидаткиње мср Саре Станић Јовановић, Комисија за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације подноси следећи закључак и предлог:

Докторска дисертација под наведеним насловом представља оригинално научно дело, урађено у потпуности са важећим стандардима и нормама научно-истраживачког рада. Рад је урађен у складу са темом на коју је Универзитет у Београду - Наставно-научно веће Географског факултета дало сагласност.

Дисертација мср Саре Станић Јовановић урађена је на високом научном нивоу уз поштовање свих важећих стандарда научног рада. Кандидаткиња је, употребом различитих и адекватно одабраних методолошких техника, комплексно обрадила проблематику садашњег стања развијености пословања туристичких агенција у Србији, дефинишући предлог модел чијом применом би се унапредило пословање ових субјеката и допринело успешнијем пласману атрактивних садржаја геопростора Србије на домаћем и иностраном туристичком тржишту. Сложен теоријско-методолошки приступ истраживању, успешно коришћење различитих методолошких поступака, као и детаљна и аналитичка обрада обимне архивске грађе, показују да је мср Сара Станић Јовановић квалификована за научно-истраживачки рад. Адекватан методолошки приступ који је кандидаткиња прилагодила циљевима и задацима истраживања у овој дисертацији, омогућио је да се на комплексан и холистички начин сагледа актуелно стање развијености агенцијског пословања и његове улоге у туризму Србије.

Имајући у виду научну заснованост, методолошки приступ, научни и практични значај овог рада, као и компетентност и оспособљеност кандидаткиње да се бави научним радом, Комисија предлаже Научно-наставном већу Географског факултета Универзитета у Београду да се докторска дисертација под називом **„УЛОГА ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА У ПЛАСМАНУ ГЕОПРОСТОРА СРБИЈЕ НА ТУРИСТИЧКОМ ТРЖИШТУ“**, кандидаткиње мср Саре Станић Јовановић, прихвати и упуту на коначно усвајање Већу научних области грађевинско-урбанистичких наука Универзитета у Београду.

Београд, 08.12. 2016. г.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Проф. др Добрица Јовичић
Универзитет у Београду, Географски факултет

Др Стеван Станковић, професор емеритус
Универзитет у Београду, Географски факултет

Проф. др Угљеша Станков
Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет